

Gäller för: Skaraborgs Sjukhus

Innehållsansvar: Joakim Orheim, (joaor1), Projektledare

Granskad av: Sahra Lindman, (sahla1), Chefsjuksköterska

Godkänd av: Magnus Olsson, (magol1), Chefläkare

Giltig från: 2026-04-21

Giltig till: 2028-04-21

Central sänghantering Skaraborgs Sjukhus Skövde

Förändringar sedan föregående version

Ny rutin.

Innehållsförteckning

Förändringar sedan föregående version	1
Innehållsförteckning	1
Bakgrund och syfte	2
Förutsättningar.....	2
Utförande.....	3
Vid inläggning:	3
Vid byte av avdelning:.....	4
Vid utskrivning:	4
Vid dödsfall:	4
Patient med lång vårdtid och/eller omfattande riskfaktorer för smittspridning.....	5
Specialutrustning.....	5
Uppföljning.....	6
Arbetsgrupp	6
Referenser.....	6

Bakgrund och syfte

Bakgrunden till rutinen är ett behov av att säkerställa en jämn tillgång och god standard på sjukhusets patientsängar, även vid höga flöden som vid influensaperioder och pandemi. Följa sjukhusets hygienkrav för att minska smittspridning och säkerställa att underhåll sker standardiserat. Frigöra verksamhetsnära lokaler för andra behov än förvaring av sängar.

Det innebär att sängarna inte längre är avdelningsbundna, utan tillhör SkaS. Sängen följer med patienten hela vårdtillfället. Vid planerad inläggning kan patient, vid behov, placeras i säng på akuten. Inga onödiga sängbyten sker vilket minimerar risker för patienten, ex trycksår, förflyttningsskador, fall, smärta mm. För personal minskar risken för lyftskador. Tid frigörs för vårdpersonal till patientnära vård, i stället för logistik och underhåll.

Behovet av sängtvätt minskar, vilket leder till effektivare resursanvändning.

Förutsättningar

Förutsättningar för att rutinen ska kunna tillämpas är att det i takt med verksamhetens behov, finns tillräckligt med antal utbytessängar samt resurser för transporter och rengöring av sängar. Transportörer ska i huvudsak genomföra transporter och servicepersonal slutstäda vårdplatser. Vårdpersonal genomför transporterna vid de tillfällen då medicinska skäl föreligger eller transportör inte är tillgänglig. Slutstäd av vårdplats görs av vårdpersonal de tider inte servicepersonal är tillgänglig. Den som saknar säng får beställa i Columna eller hämta i sängförråd plan 1.

Avgränsningar

Rutinen avser Skaraborgs Sjukhus Skövde.

Rutinen gäller inte:

IVA, Psykiatrin, Förlossning, Barnavdelning & Dialysmottagning samt Neonatalavdelningen.

Lokaler

Sängförråd på plan 1, för rengöring och förvaring av rengjorda utbytessängar.

För akutmottagningens behov finns fem sängar placerade på uppställningsplats.

Utrustning

Columna IT-stöd för att beställa interna transporter och slutstäd av vårdplats.

Sängarna är standardutrustade. Det innebär att sängarna ska vara utrustade enligt följande: lyftbåge, grindar och avtagbar huvudsänggavel. Sängar som beställs till strokeavdelningen är utan lyftbåge. Vid behov av transport till sängförrådet plan 1 av överflödiga lyftbågar, görs detta i Columna.

Utförande

Vid inläggning:

- När ambulanspersonal eller personal på akuten identifierar behov av säng till patienten, exempelvis äldre sköra med nedsatt aktivitetsförmåga eller nedsatt allmäntillstånd ska dessa patienter läggas direkt i säng.
- Patienten transporteras från akutmottagningen till aktuell vårdavdelningen av transportör eller vårdpersonal (beroende på patientens medicinska status & tid på dygnet).
- Transportör lämnar patienten på vårdavdelningen och tar i retur med en ren utbytessäng tillbaka till akutmottagningen. Om vårdpersonal hämtar patienten på akutmottagningen tas en ren utbytessäng med från vårdavdelningen och lämnas på akutmottagningen.
- När patienten kommer direkt till vårdavdelningen utan att passera akutmottagningen och det saknas säng på vårdavdelningen, beställs en säng via Columna eller hämtas av vårdpersonal i sängförråd plan 1.

Vid byte av avdelning:

- Patienten flyttas till ny avdelning. En ny ren utbytessäng tas med tillbaka till tidigare vårdavdelning. Saknas ren utbytessäng på den vårdavdelning dit patienten flyttas, får en utbytessäng beställas i Columna eller hämtas av vårdpersonal i sängförråd på plan 1.

Vid utskrivning:

- När patient skrivs ut från vårdavdelning tar vårdpersonal bort sängkläder samt utför punktdesinfektion av sängen.
 - Metod punktdesinfektion:
 - spill av smittsamt material och/eller kroppsvätskor torkas bort med ytdesinfektionsmedel innehållande tensid
 - vid stort spill av kroppsvätskor behöver rengöring utföras innan punktdesinfektion
 - Checklistor
 - [Checklista - städning av patientnära ytor på vårdrum](#)
 - [Checklista - städning i vårdnära lokaler och mottagningsrum/utrustning som delas](#)
 - Smutstvätt och övrigt avfall transporteras till punkt för avhämtning
- Säng som använts av patient med virusgastroenterit, Clostrideoides difficile eller kräkning/diarré av okänd orsak ska städas med Virkon, eftersom alkoholbaserat ytdesinfektionsmedel inte är tillräckligt i dessa fall. Denna information ska finnas med i beställningen av slutstäd i Columna.
- Slutstäd av rum beställs via Columna. Internservice slutstädar rummet kl. 09:15-19:00 vardagar enligt leveransbeskrivning:
 - [Slutstädning av vårdplats enkelrum - Leveransbeskrivning](#)
 - [Slutstädning av vårdplats flerbäddsrum - Leveransbeskrivning](#)

[Verksamhetens ansvar för städning och rengöring](#)

Vid dödsfall:

- Transportör/Trygghetscentralen hämtar patienten på vårdavdelningen och kör till kylrum. Transportör/vårdpersonal hämtar en ny rengjord utbytessäng i sängförråd på plan 1 (Trygghetscentralen hämtar säng i mån av tid). Internservice

hämtar sängen på patologen, ställer sängen på smutsig sida i sängförrådet plan 1 där den slutstädas av internservice.

Patient med lång vårdtid och/eller omfattande riskfaktorer för smittspridning

Bedöm om slutstädning behöver genomföras och/eller byte av sängkläder, även om patienten kvarstår för vård.

[Vårdhygienisk bedömning av riskfaktorer för smittspridning i vård och omsorg](#)

Specialutrustning

Sängar med aktiva-/luftmadrasser ska följa patient.

- Vid behov av säng med aktiv luftmadrass:
 - Säng beställs via Columna, eller
 - Säng hämtas i sängförrådet plan 1
- Transport till avdelning
 - Transportör transporterar säng med aktiv luftmadrass till avdelning under servicefönster kl. 07.15–20.00

Utanför servicefönstret:

- Säng hämtas av vårdpersonal eller väktare, i mån av tid
- Vid hämtning av säng med aktiv-/luftmadrass behåller avdelningen sin standardsäng om utrymme finns. Om det inte är möjligt ska en standardsäng utan sängkläder transporteras till sängförråd och ställs på smutsig sida, då alla sängar till sängförrådet hanteras som orena
- Patient som anländer till avdelning i säng med aktiv-/luftmadrass.
 - En ren standardsäng från mottagande avdelning ska returneras till avsändande avdelning
 - Transport sker via transportör, alternativt enligt rutin vid jourtid
- Vid utskrivning:
 - Se punkt 6.3 för slutstädning och punktdesinfektion

- Säng med aktiv luftmadrass transporteras till sängförråd, plan 1, och ställs på smutsig sida för slutstäd av internservice. Transport utförs av transportör under servicefönster kl. 07.15–20.00. Övrig tid av vårdpersonal eller väktare
- Ny standardsäng beställs till avdelningen via Columna eller hämtas i sängförråd, plan1

Uppföljning

Uppföljning sker via beslutat inventariesystem, Columna och MedControl

Arbetsgrupp

Jeanette Brauer	Strateg	Lokalenheten
Joakim Orheim	Projektledare	Lokalenheten
Henrik Karlsson	Projektledare	Lokalenheten
Marianne Gustafson	Verksamhetsutvecklare	Utvecklingsenheten

Referenser

Therese Mård	Hygiensjuksköterska	Vårdhygien
Pernilla Eriksson	Specialistläkare	Infektion

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Skaraborgs Sjukhus

Innehållsansvar: Joakim Orheim, (joaor1), Projektledare

Granskad av: Sahra Lindman, (sahla1), Chefsjuksköterska

Godkänd av: Magnus Olsson, (magol1), Chefsläkare

Dokument-ID: SKAS9730-1455443510-252

Version: 1.0

Giltig från: 2026-04-21

Giltig till: 2028-04-21